

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1. Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2. Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

Kareliassa on jokaisessa haettavana olevassa amk-tutkintokoulutuksessa käytössä ensikertalaisuuskiintiö, jolla on varattu ensimmäistä kertaa paikka hakeville 80% aloituspaikoista. Myös suoraan todistusvalintaan siirtyminen tukee osaltaan vastavalmistuneiden valintaa koulutuksiin.

Karelian yhteishaun opiskelijavalinnoissa noudatetaan valtakunnallista valintaperustesuositusta. Valinnat, jotka tehdään hakijoiden valintakokeista/todistusvalinnasta saamien yhteispisteiden perusteella ovat tasapuolisia molemmille sukupuolille. Todistusvalintaa käytetään yhtenä valintatapana luonnonvara-alan ja tekniikan alan koulutuksissa.

Haasteena on noussut esille, että uusi arvosanoihin perustuva todistusvalinta voi suosia naispuolisia hakijoita, jotka tutkimusten mukaan pärjäävät lukuaineissa miehiä paremmin.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Karelia 2020 -strategian mukaisesti Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (Riveria) on ammattikorkeakoulun merkittävin strateginen kumppani. Yhteistyön perustana on kumppanuussopimus ja sitä tarkentavat vuosittaiset toimintasuunnitelmat. Toimiva vuorovaikutus Riverian ja Karelian välillä on varmistettu määrittelemällä toiminnalle molempien organisaation johdon edustajista koostuva yhteistyöryhmä, joka ohjaa tavoitteisiin liittyvien toimenpiteiden toteuttamista. Yhteistyölle laaditaan vuosittain toimintasuunnitelma.

Osana Karelian ja Riverian strategista kumppanuutta lähdettiin keväällä 2012 rakentamaan Sujuvaa väylää ammatillisesta koulutuksesta ammattikorkeakouluun (<http://www.vaylaopinnot.fi/>). Tavoitteena on hyvin toimivan ja kansallisesti arvostetun toimintamallin luominen ja kokonaisopintoajan lyhentäminen jopa vuodella. Osana ammatillista perustutkintoaan opiskelijat voivat suorittaa ammattikorkeakoulututkintoon

kuuluvia opintoja ja ammattikorkeakouluopintoihin valmentavia opin-toja. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden sujuvaa siirtymistä ammattikorkeakoulun opiskelijoiksi tuetaan aktiivisesti. Tiedottaminen amk-väylästä ulotetaan toisen asteen koulutuksen rekrytointivaiheeseen, sitä jatketaan ammatillisen koulutuksen alusta alkaen ja mahdollistetaan opiskeli-joiden kiinnittyminen amk-väylälle koko tutkintonsa suoritusaikana.

Karelia on mukana laajassa ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien toteut-tamassa ESR-rahoitteisessa hankkeessa Jatkoväylä-sujuvasti ammatillisesta koulutuksesta ammattikorkeakouluun. Hankkeessa jaetaan sujuva väylä-yhteistyössä syntyneitä toimintamalleja ja hyviä käytänteitä, tehdään oppilaitoskohtaisia pilotteja sekä luodaan valtakunnallisia suosituksia väy-läopintojen toteuttamiseen. Väyläopintojen kehittämisessä Karelia-Riveria-yhteistyönä on rakentunut erilaisia toimintamalleja ja väyliä amk-opintoihin. Esim. medianomi- ja restonomiopintoihin on rakennettu vuoden opintojen väylä. Lukuvuonna 2017-2018 sosionomiopinnoissa kokeillaan 30 op:n väylää ja pilotoidaan tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumista erillishaussa 30 op:n opintokokonaisuudella. Nuoriso- ja vapaa-ajanhajaopiskelijat ovat saaneet hyväksytyt tulokset soveltuvuutta mittaavassa valintakokeessa ennen 30 op:n kokonaisuuden aloittamista. Liiketaloudessa opiskelija voi valita useita 15 op:n kokonaisuuksia ja osallistua ensimmäisen vuoden projektiopintoihin. Sairaanhoidajakoulutuksessa on vakiintunut 15,5 op:n opintokokonaisuus, minkä lisäksi sairaan-hoitajan tutkinnon alkuvaiheessa on osaamisen näyttömahdollisuus 15 op:n kokonaisuudesta. Metsätalousinsinööri ja tietojenkäsittelyn tradenomin väyliä rakentaminen on käynnistynyt. Insinööriopintoihin siirtymistä tukevan ns. matematiikkapolun rakentaminen on aloitettu.

Karelia-ammattikorkeakoulu, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä ja Kajaanin ammattikorkeakoulu tekevät strategista yhteistyötä ammatillisten perustutkintojen yhteisten opintojen ja amat-tikorkeakouluun siirtymistä tukevien väyläopintojen tuottamisessa kaikkien maamme ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden käyttöön.

Karelia tekee tiivistä yhteistyötä myös muiden alueen toisen asteen oppilaitosten kanssa. Lukiosta ammattikorkeakouluun siirtymistä tuetaan lukioväylän opinnoilla. Karelia on käynnistänyt lukio-väylän opinnot kesällä 2015 ja tarjontaa on laajennettu myös ammatillisiin opintoihin. Joensuun kaupungin ja monien muiden maakunnan kuntien kanssa on sovittu systemaattisen lukioyhteistyön kehittämisestä. Tähän yhteistyöhön liittyy lukioden kanssa yhdessä toteutettavat yrittäjyysopintoja. Ensimmäinen pilotti toteutuu keväällä 2018 Kiteellä. Vastaavan yhteistyön käynnistämistä on sovittu Joensuun ja Lieksan kanssa. Uraohjauksen kehittämiseksi on käynnistetty yhteistyö Riverian kanssa. Yhteistyössä NASA:n kanssa järjestettävää Epic Challenge -ohjelmaa on toteutettu vuodesta 2016 alkaen, Karelian, Itä-Suomen yliopiston ja Riverian ja Joensuun seudun lukioden kanssa.

Karelialla, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymällä sekä Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymällä (Siun sote) on ollut tiivis strateginen kumppanuus vuoden 2016 alusta alkaen. Sosiaali- ja terveysalan uudistuvien palvelujen tuotantomallien valtakunnallinen pilotointi käynnis-tyi Pohjois-Karjalassa vuoden 2017 alussa.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

Digitalisaatio on yksi Karelian strategisista läpileikkaavista teemoista. Digitalisaation kehittämisohjelma ohjaa ja vaiheistaa tämän aihealueen kehittämistä Kareliassa. Kehittämistyötä tehdään yhdessä Itä-Suomen yliopiston, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän (Riverian) ja alan ICT-yritysten kanssa. Karelia toteuttaa laajamittaista koulutusyhteistyötä yhteisen ICT-koulutuspolun opinnoissa UEF:n ja Savo-nian kanssa. Kolmen korkeakouluorganisaation laajuinen koulutusyhteistyö on ICT-alalla ainutlaatuinen Suomessa. Koulutus toteutetaan yhteisesti sekä Joensuussa että Kuopiossa. Yhdistämällä yliopiston ja ammattikorkeakoulujen koulutusten sisältöjä saadaan opiskelijoiden käyttöön parhaat puolet kummas-takin.

Kareliassa on otettu vuoden 2017 alussa käyttöön uusi digitaalinen Moodlerooms -oppimisympäristö. Oppimisympäristö on mobiiliyhteensopiva ja auttaa kehittämään opintojen ohjausta ja opintojen etenemisen seuranta uusien oppimisanalytiikkatyökalujen avulla. Oppimisympäristön käyttöönoton yhteydessä panostetaan opettajien koulutukseen niin uuden oppimisympäristön kuin verkkopedagogisen osaamisen osalta. Karelia on liittynyt EXAM-konsortioon ja olemme ottaneet käyttöön sähköisen tenttiympäristön syksyn 2017 aikana. O365-ympäristö on otettu aktiiviseen käyttöön. Karelia on käynnistänyt valmistelu-työn opiskelijahallinnon ja opetuksen suunnittelujärjestelmän hankinnasta ja käyttöönotosta. Tavoitteena on siirtyä uuteen Peppi-järjestelmään syksyllä 2019.

Yhdessä Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän (Riverian) kanssa kehitetään toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin suunnattua verkko-opintotarjontaa. Laadukkaana verkko-opintotarjonnan tueksi olemme kehittäneet tuotantotiimimallia, jossa opettaja toimii pedagogisena asiantuntijana ja hän saa verkko-pedagogisen tuen ja tuotantotuen verkkopedagogilta. Verkko-opintotarjonnan kehittämisessä olemme ottaneet käyttöön eAMK-hankkeessa laaditut verkko-opetuksen laatuksiteerit. Työelämälähtöinen avoin korkeakouluopetus (AVOT)-hankkeessa on kehitetty usean korkeakoulun yhteistyössä Biotalousasiantuntijan osaamissalkku verkko-opintoihin. Yhteistyössä on toteutettu myös kaksi verkko-opintokokonaisuutta sosiaali- ja terveysalan työntekijöille. Hankkeessa pilotoidaan Open Badge-osaamismerkkin käyttöä usean korkeakoulun yhteisistä opinnoista annettavan erillisen todistuksen kor-vaajana. Ikäosaamisen kehittämisen ja johtamisen YAMK-tutkinnon verkkototeutuksen suunnittelu on aloitettu v. 2017 ja kokonaan verkon välityksellä toteutettava koulutus käynnistyy syksyllä 2018. Tutkinnon osia pilotoidaan avoimessa ammattikorkeakoulussa alkuvuonna 2018.

Kansainvälisissä Erasmus+ (Erasmus+ Knowledge Alliance ERDI ja Erasmus+ Strateginen verkosto ECMT+) sekä Nordplus Horizontal (NordERP) hankkeissa kehitetään uudenlaisia digitaalisia oppimisympäristöjä ja monialaisia sisältöjä yhdessä kansainvälisten partnerien kanssa.

Karelia osallistuu aktiivisesti eAMK-hankkeessa digiohjauksen ja oppimisanalytiikan kehittämiseen. OKM:n kärkihankehaussa Karelia on mukana seuraavilla uusilla digitaalisuuden kehittämiseen liittyvillä hankkeilla: Digikyvykyys ja sen kehittäminen korkeakoulutuksen ekosysteemissä (FinDigHE), Oppimis-analytiikka -avain parempaan oppimiseen AMKeissa, Rakennusalan koulutuksen digitaalisen sisällön-tuotannon verkostohanke (RaksaDigi) ja Digikampus-hanke.

Kareliassa on valmisteltu Ohjelmistorobotiikka palveluprosessien automatisoinnissa -diplomikoulutusta. Koulutus käynnistyy vuoden 2018 aikana yhteistyössä Jyväskylän ja Savonia-ammattikorkeakoulujen kanssa.

Karelian koordinoima hanke toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella. Palveluprosessien automatisointi etenee työelämässä nopeasti, mutta tämän aihealueen koulutusta on ollut tähän mennessä hyvin vähän tarjolla.

Elinikäisen oppimisen mahdollistamiseksi Karelia on mukana järjestämässä verkossa toteutettavia opiskelutaitoiloja yhdessä usean korkeakoulun kanssa. Karelian järjestämän verkko-opetusillan tavoitteena oli madaltaa kynnystä suorittaa verkko-opintoja, vaikka opiskelija ei olisi ennen opiskellut verkossa tai aiemmista opinnoista olisi pitempi aika. Verkko-opiskeluvalmiuksien kehittämiseksi ja opiskelun tueksi Kareliassa kehitetään digitaalista neuvonta- ja ohjausmateriaalia. Tavoitteena on, että kaikki keskeiset palvelut, toimintaympäristöt ja järjestelmät on esitelty myös videoina.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

Kareliassa koko lukuvuotta hyödynnetään opetuksessa tehokkaasti. Kareliassa on käytössä 10 kuukauden opintotuellinen aika ja myös kesälukukautta hyödynnetään tehokkaasti. Kesäopintoja on toteutettu yhteistyössä Savonian ja Saimaan ammattikorkeakoulun kanssa vuodesta 2013 alkaen. Vuosina 2017-2018 kesäopintotarjonta on lisääntynyt merkittävästi valtakunnalliseen Summer Semester -yhteistyön myötä. Vuonna 2017 Karelian oli opintosuoritusmäärien perusteella yksi Suomen aktiivisimmista kesäopintojen toteuttajista. Karelian vuoden 2018 kesäopintotarjontaan on ennätysmäärä, noin 5200 ilmoittautunutta. Karelia on myös mukana valtakunnallisessa eAMK-hankkeessa, jossa kehitetään mm. ympärivuotista opintotarjontaa. Kareliasta osallistuu aktiivisesti eAMK-hankkeen ympärivuotisen tarjonnan pilotointiin verkko-opetuksen laatukriteerejä hyödyntäen.

E) MUUTA

7. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8. Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

Karelian strategiakauden loppuvaiheen (vuodet 2018-2020) keskeisiä strategian toteuttamisen painopisteitä ovat loppuvaiheen ohjauksen vahvistaminen ja valmistuvien työllistymisen aktiivinen tukeminen. Kareliassa kehitetään opinnollistamisen käytänteitä ja joustavia opintojen suoritusmahdollisuuksia. Koko opetushenkilöstölle on järjestetty vuoden 2017 aikana opinnollistamistyöpajoja Verkkovirta-hankkeen johdolla. Opinnollistamista ja päiväkirjamuotoista opinnäytetyötä on pilotoitu kevään 2018 aikana eri koulutuksissa. Kareliassa on käynnissä useita hankkeita, joiden tavoitteena on kehittää opiskelijoiden työnhaku- ja työllistymisvalmiuksia sekä työelämäverkostojen syntymistä sekä Karelian uraohjauspalveluja (esim. WorkSmart, SMEREC ja Opinnoista työuralle ja Uraohjauksen työkalut ja kehittäminen).

Jatkoväylä-projektissa on kehitetty osaamisen tunnistamista ja tunnustamista rakentamalla amk+näyttöjä. Samoja näyttökokonaisuuksia hyödynnetään myös aloittavilla tutkinto-opiskelijoilla. Osaamisen tunnustamista

ja osaamisen näyttöjä kehitetään osana osaamisen arvioinnin kehittämistä, joka on yksi Karelian vuoden 2018 kehittämiskohteista.